

In de rubriek De Aios portretteert Medisch Contact elke maand een aios die bijna klaar is met de specialistenopleiding.

‘Ik had als kind al wat ervaring met mensen met een verstandelijke beperking via een manege waar ook speciale lessen werden gegeven voor deze doelgroep. Maar ik wist helemaal niet dat het vak arts voor verstandelijk gehandicapten (AVG, red.) bestond, tot een vriendin mij erop wees dat ik een keuzecoschap zou kunnen doen. Ik vind het een mooie en kwetsbare doelgroep. De meeste patiënten nemen geen blad voor de mond en reageren heel puur. Daardoor zie je soms dingen vanuit een heel ander perspectief; dat kan verhelderend zijn. Ik word vaak heel blij van deze mensen, bijvoorbeeld als ze op mijn kantoor komen om koekjes te verkopen vanuit de bakkerij op het terrein.’

Humor inzetten

‘Als AVG werk je met alle leeftijden. Ik ben er nog niet uit welke leeftijd mij het meest aanspreekt. Het is leuk om te zien hoe kinderen zich ontwikkelen. Ze zijn vaak nog leerbaar en bij te sturen. Maar ook bij de volwassenen proberen we het maximale eruit te halen en hen een bepaalde mate van zelfstandigheid aan te leren. Ook al zijn het soms maar kleine doelen waaraan wordt gewerkt. De creativiteit die daarbij komt kijken, vind ik leuk. Spelenderwijs dingen ontdekken en humor inzetten om dingen voor elkaar te krijgen.

Er zijn ook mensen met een zeer ernstige verstandelijke beperking, met wie communicatie nauwelijks mogelijk is. Of mensen met ernstige gedragsproblemen, die veel zorg en begeleiding nodig hebben. Waar ik nog mee worstel is de groep met een licht verstandelijke beperking die slecht voor zichzelf zorgt; die roken, drugs en alcohol gebruiken en ongezond eten. Wij zijn verantwoordelijk voor de zorg en proberen ze bij te sturen. Ze hebben net zoveel recht op autonomie en ongezonde keuzes als wij. Je kunt iemand niet zomaar verbieden zelf naar de supermarkt te lopen om bussen slagroom te kopen.’

Complexe puzzel

‘Soms is het een complexe puzzel om erachter te komen wat er aan de hand is met een patiënt. Bijvoorbeeld als de begeleider zegt dat een patiënt steeds schreeuwt. Heeft het een lichamelijke oorzaak, is het iets psychisch of is er iets in de omgeving veranderd? Is bijvoorbeeld de dagbesteding veranderd of een medewerker vertrokken? Niet alle patiënten kunnen (erover) praten. Als alle puzzelstukjes op hun plek vallen en ik iemand écht heb kunnen helpen met mijn interventie, is dat het meest bevredigend. Het is een heel breed specialisme met veel overlap met andere vakgebieden. We leren dan ook veel over psychiatrie, neurologie, revalidatiegeneeskunde, genetica en huisartsgeneeskunde. Waar ik me wel bij heb moeten neerleggen, is dat de nadruk ligt op verbeteren van de kwaliteit van leven en minder op het ‘beter maken’ van patiënten. Zodra de somatiek iets ingewikkelder wordt dan bij wijze van spreken een blaasontsteking, verwijzen wij door naar de huisarts of medisch specialist.

Na het afronden van de opleiding ga ik eerst een lange reis maken en dan keer ik terug naar 's Heeren Loo. Artsen voor verstandelijk gehandicapten zijn schaars, dus werk vinden is geen probleem.’ **Simone Paauw**

JURI BÜLLER

‘Mijn patiënten nemen geen blad voor de mond’

Marlise Andriesen (30) is in opleiding tot arts voor verstandelijk gehandicapten bij 's Heeren Loo in Noordwijk. In januari 2019 rondt ze haar opleiding af.

